

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM

23. MARS 2023 kl 09:00 – 14:30

Biblioteket A9, Avdeling for mikrobiologi og smittevern, UNN

- Til stede: Heidi Cecilie Villmones (SIV), Kjersti Wik Larssen (St. Olavs Hospital), Brian Guennigsman (UNN, NITO), Miriam Sare (FHI), Nina Handal (AHUS, NFMM), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.)
- Forfall: Linda Rui (NFA), Ellen Samuelsen (AHUS, NFIM)
- Sak 01 / 23 Godkjenning av referat, innkalling og saksliste
Referat, innkalling og saksliste godkjent.
- Sak 02 / 23 Mandat og sammensetning av Fagrådet for NORM
- Det har vært flere utskiftninger i Fagrådet med Nina Handal (AHUS, NFMM), Ellen Samuelsen (AHUS, NFIM – forfall) og Miriam Sare (FHI) som nye medlemmer. Man gjennomgikk derfor det gjeldende mandatet for Fagrådet, og det kom flere punkter som bør oppdateres. Det er angitt at deltagende bioingeniør skal være tilknyttet NITO, men dette er p.t. bare én av flere fagorganisasjoner for bioingeniører i norske medisinske mikrobiologiske laboratorier. Det ble også diskutert om andre faggrupper burde være inkludert i Fagrådet. Som eksempler på relevante aktører ble nevnt overvåkingsystemet for dyr og mat (NORM-VET) og farmakologiske fagmiljøer, men man konkluderte med å beholde sammensetningen slik den er i dag. Det understrekes at NORM bør ha tett kontakt med relevante samarbeidspartnere i forbindelse med prosjekter, publikasjoner og møter. NORM sekretariatet vil starte prosessen med revisjon av mandatet og sende det rundt til Fagrådet slik at man kan vedta en oppdatert versjon høsten 2023.
- Heidi Cecile Villmones sa seg villig til å overta ledervervet i hennes gjenværende år i Fagrådet. Nina Handal velges til nesteleder, men foreløpig kun for 2023. Ved årsskiftet 2023/2024 må det rekrutteres nye representanter for både universitets- og foretakslaboratoriene, og det må velges ny leder og nestleder. Medlemmene i Fagrådet og NORM sekretariatet skal fram mot høsten 2023 vurdere hvem som kan være aktuelle kandidater.
- Sak 03 / 23 Driftsrapportering for NORM 2022
- Driftsrapporten for NORM var sendt ut på forhånd til gjennomlesning. Rapporten er utformet i henhold til den malen som gjelder for alle smittevern-

registrene der FHI er databehandlingsansvarlig og skal rapportere årlig til Helsedirektoratet. Hovedpunktene ble gjennomgått, og Fagrådet hadde ingen spesielle merknader til innholdet. Det ble vurdert som positivt at formatet gir rom for å fremheve aktiviteter og publikasjoner både i regi av NORM, men også fra andre fagmiljøet der NORM har vært involvert med faglige eller økonomiske bidrag.

Sak 04 / 23 Oppsummering av status for NORM/NORM-VET 2022

Arbeidet med rapporten NORM/NORM-VET 2022 er godt i gang i henhold til plan. Alle deltagerlaboratoriene har sendt inn data til tross for driftsutfordringene i forbindelse med koronapandemien gjennom store deler av 2022. Kvalitetssikringen av data pågår, og de aller fleste avvik og/eller uventede resultater er nå avklart. Det forventes at data for 2022 kan gjøres tilgjengelig i NORM-Atlas før sommeren og at den endelige rapporten som vanlig blir publisert i månedsskiftet august/september.

Fagrådet hadde en god diskusjon om aktuelle tema for såkalte temabokser i årets rapport. Man kom fram til følgende konkrete forslag:

- Forekomst og resistensforhold ved *Neisseria gonorrhoeae*. Miriam Sare følger opp aktuelle forfattere for et slikt tema.
- Utbrudd av *Streptococcus pyogenes* (skarlatina, invasive infeksjoner). NORM sekretariatet kontakter Astrid Wester på FHI.
- Bruk av mecillinam/pivmecillinam ved øvre urinveisinfeksjoner både som initialbehandling og som «peroral hale». NORM sekretariatet kontakter Bjørn Åsheim Hansen.
- Utfordringen med tilgang til både gamle og nye antibiotika. NORM sekretariatet kontakter Marion Neteland.
- Resistensbestemmelse og overvåking av azolresistens hos *Aspergillus*. NORM sekretariatet kontakter Cecile Torp Andersen.

Det understrekes også at det er ønskelig med fyldig omtale av multiresistente isolater fra Ukraina under de respektive artsbeskrivelsene.

Sak 05 / 23 Status for overvåkingsopplegget i NORM 2023

Kort oppdatering om framdrift for overvåkingen i 2023. Laboratoriene har kommet godt i gang med arbeidet og har kun hatt behov for enkelte avklaringer om protokollen.

Sak 06 / 23 Oppfølging av tildelte forskningsmidler fra NORM

Fagrådet hadde i forkant av møtet gjennomgått tilbakemeldingene fra mottagere av forskningsstøtte fra NORM. Det ble diskutert hvor lenge Fagrådet skal følge de enkelte tildelingene og på hvilket tidspunkt det forventes inn-sending av sluttrapport. Det ble konkludert med at det ikke er behov for omfattende årlig rapportering fra prosjekter som har gjennomført alle

aktiviteter og som har gjort rede for tildelte midler. I slike tilfeller skal NORM sekretariatet synliggjøre at man kun venter på endelig publikasjon uten at Fagrådet behøver å vurdere prosjektet ytterligere. Videre var det spørsmål om detaljeringsgrad i budsjett og regnskap. NORM overfører ikke forskningsstøtte til private konti, og man vurderer det ikke som formålstjenlig å etterspørre regnskap på bilagsnivå for å kontrollere bruk i samsvar med tildeling. Det overlates til mottagende institusjon å påse at prosjektmidler ikke utbetales til private formål. For NORM er det derfor tilstrekkelig å motta rapportering på et mer overordnet nivå, men i tvilstilfeller anbefales det at Fagrådet og NORM sekretariatet tar saken opp i felles møte. Endelig avtales det at man rent praktisk vil fortsette utsending av forskningsrapportene på e-mail til Fagrådet da det for mange er vanskelig å få tilgang til sky-baserte løsninger for dokumentdeling.

En oppsummering av Fagrådets vurderinger oversendes NORM sekretariatet for videre oppfølging. Enkelte søkere vil bli bedt om nærmere avklaring av hva forskningsstøtten er brukt til i forhold til søknad, og det skal presiseres at mottagere ikke fritt kan omdisponere midler til andre formål eller prosjekter. Dette må i så fall avklares med NORM. Hovedregelen er at forskningsstøtte skal betales tilbake hvis den ikke benyttes i henhold til søknad innen utgangen av 3 år (forlenget under pandemien), og at mottager må sende ny søknad for vurdering på linje med andre søkere dersom dette ikke gjennomføres.

Sak 07 / 23 Oppdatering om NORM-Atlas inkludert universell utforming (UU)

Fra høsten 2022 har NORM-Atlas fungert som forutsatt, men det gjenstår noen mindre utfordringer med presentasjon av diskontinuerlige dataserier etc. Det har imidlertid blitt innført en nytt direktiv for universell utforming (UU) av internettsider i offentlig regi, og dette omfatter også NORM-Atlas. UU vil i denne sammenheng dreie seg om funksjonalitet for navigasjon på nettsiden, fargekontraster, alternativer til tekst etc. NORM sekretariatet har i samarbeid med leverandøren Ramsalt gjennomgått og justert atlaset, og det er lagt ut en såkalt tilgjengelighetserklæring på NORMs hjemmeside. Selve inngangssiden til NORM-Atlas er nå i samsvar med gjeldende krav, men presentasjonen i atlaset følger funksjonaliteten i programvareløsningen fra tredjepart. NORM sekretariatet vil i tiden framover vurdere hvilke muligheter man har for å beholde den interaktive tilgangen til NORM data og samtidig overholde UU direktivet. Når det gjelder de øvrige hjemmesidene for NORM vil disse bli fulgt opp av webansvarlig på UNN siden de ligger innenfor helseforetakets domene. Det er reist spørsmål om publikasjon av pdf-filer er i samsvar med UU-direktivet, men dette er foreløpig uavklart.

Sak 08 / 23 Oppdatering om status for flytting av databasen fra HN-IKT til Norsk Helsenett

Databasen i NORM har til nå ligget på Helseregister.no i regi av Helse Nord IKT (HN-IKT), men alle helseregistre skal nå samles i Norsk Helsenett (NHN). Dette er ønskelig både for å rasjonalisere registerdriften og sikre et mer enhetlig sikkerhetsregime. For brukerne av registeret (laboratoriene som legger inn data,

NORM sekretariatet som administrerer overvåkingsoppleggene og henter ut data) vil ikke dette ha andre konsekvenser enn at påloggingsrutinene blir endret. Selve eNORM-applikasjonen og brukergrensesnittet vil være det samme hos NHN som hos HN-IKT.

Gjennom vinteren er det gjort forberedelser til overflyttingen som skal skje primo mai 2023. Det er noen gjenstående tekniske spørsmål overfor MICLIS (leverandør av eNORM), og både databehandleravtale mellom FHI og UNN, og underleverandøravtale mellom UNN og NHN må oppdateres. Det forventes ingen vesentlige forstyrrelser av driften i forbindelse med omleggingen.

Sak 09 / 23 Eventuelt

- Deltagermøte for NORM og Nasjonal konferanse om antibiotikaresistens og infeksjoner i helsetjenesten er planlagt til onsdag 29.11.23 på Gardermoen. Programkomitéen skal nå starte arbeidet.
- NORM er som tidligere ansvarlig for internasjonal resistensrapportering fra Norge. Det er lansert et nytt prosjekt kalt European Health Space 2 (EHS2) der man vil gjenbruke eksisterende digitale datakilder for overvåkingsformål, og Norge har uttrykt interesse for å delta innenfor resistensovervåking. Prosjektet har i etterkant vært vurdert av FHI og NORM sekretariatet, og det er enighet om at det virker uklart mht. omfang, nytte, juridisk ramme etc. Man vil derfor ikke prioritere dette inntil videre.
- Det reises spørsmål om refusjonen til deltagerlaboratoriene bør økes. Bidraget har ikke vært justert på mange år, men økt overføring til laboratoriene må nødvendigvis føre til reduserte ressurser til andre formål. Det er enighet om å følge opp denne saken på møtet i Fagrådet høsten 2023.
- World Antibiotic Awareness Week arrangeres i uke 47 i 2023. Det forespørres om hvilken rolle NORM har i denne sammenheng. NORM har tidligere vært en del involvert i planlegging og gjennomføring av ulike arrangementer, men dette er nå overført til FHI. Antibiotikasenteret for primærhelsetjenesten (ASP) og Nasjonal kompetansetjeneste for antibiotika i sykehus (KAS) har også vært involvert.
- Det avtales at neste møte i Fagrådet avholdes onsdag 8. november 2023 med forutgående arbeidsmøte på ettermiddagen tirsdag 7. november 2023.

Tromsø 27.03.2023